

Kokousaika torstai 31.8.2023 klo 18.50–19.32

Kokouspaikka Seurakuntakoti

Läsnä olleet jäsenet Koivulahti Juha, kirkkoherra, puheenjohtaja
Rauhaniemi Jenni, varapj
Eloranta Eija
Koivu Asko
Malin Milla
Mäkelä Hannu
Peltonen Susanna
Rekola Sinikka
Tuovinen Tuomo
Vainio Heikki

Muut läsnäolijat Kaunisto Jyri kirkkovaltuuston pj
Penttilä Mirka kirkkovaltuuston vpj, poissa
Koskela Ulla talouspäällikkö, esittelijä, sihteeri

Sisällysluettelo

90. Kokoustiedot.....	2
91. Tammelan kirkon korjaus- ja muutosprojekti / Suunnittelupalveluiden kilpailutus	3
92. Muut asiat.....	6
93. Muutoksenhakumenettely ja kokouksen päättäminen	6

Allekirjoitukset

Juha Koivulahti
puheenjohtaja

Ulla Koskela
sihteeri

Pöytäkirjantarkastus

Sinikka Rekola

Tuomo Tuovinen

Nähtävillä olo

Tarkastettu pöytäkirja asetetaan nähtäville Tammelan seurakunnan
www-sivuille 1.–22.9.2023.

---

90. Kokoustiedot

Kokouksen avaus

Kirkkoherra avasi kokouksen.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouskutsu ja asialista on lähetetty kirkkoneuvoston jäsenille 25.8.2023
Kutsu on toimitettava jäsenille viimeistään viisi päivää ennen kokousta.
Esityslista on asetettu nähtäville 25.8.2023 tammelanseurakunta.fi-sivuille.

Seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on paikalla.

Päätösehdotus:

Todetaan läsnä olevat jäsenet sekä kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös: Todettiin kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien nimeäminen ja pöytäkirjan nähtävillä olo

Kirkkoneuvoston ohjesääntö 9 §:
Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksen valitsemaa pöytäkirjantarkistajaa tai jos kokous niin päättää, kirkkoneuvosto kokouksessaan.

Päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto valitsee pöytäkirjan tarkastajiksi Sinikka Rekolan ja Tuomo Tuovisen.

Lisäksi päätetään, että kirkkoneuvoston pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä yleisessä tietoverkossa seurakunnan www-sivuilla vähintään 1.–22.9.2023.

Päätös: Päätösesitys hyväksyttiin.

Pöytäkirjantarkastajaksi valittiin Sinikka Rekola ja Tuomo Tuovinen.

Kokouksen työjärjestys

Lapsen edun edistämiseksi kirkollisen viranomaisen on päätöksen valmistelussa arvioitava ja otettava huomioon sen vaikutukset lapsiin. Vaikutusten arvioinnin tekee se viranomainen, joka käsittelee asiaa ensimmäisenä (KJ 10:4 §). Mikäli lapsivaikutuksia on valmistelussa havaittu, on ne kirjattu esittelytekstiin.

Päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto hyväksyy jäsenille etukäteen lähetetyn esityslistan kokouksen työjärjestykseksi ja päättää mahdollisista muista asioista.

Päätös: Hyväksyttiin esityslista työjärjestykseksi. Muissa asioissa kirkkoherran ja talousjohtajan tiedoksiantoasiat.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet: _____

---

91. Tammelan kirkon korjaus- ja muutosprojekti / Suunnittelupalveluiden kilpailutus

Kirkkoneuvosto 17.8.2023 §

Kirkon suunnittelupalveluista on ilmoitettu 14.7.2023 tarjouspyyntö julkisten hankintojen palveluun Hilmaan. Tarjouspyynnössä suunnittelu oli jaettu seuraaviin osakokonaisuuksiin:

- Rakennesuunnittelu
- LVIA-suunnittelu
- Sähkösuunnittelu
- AV-suunnittelu

Tarjousten jättöaikaa on tiistaihin 15.8.2023 klo 12 saakka. Tarjoukset avataan välittömästi määräajan päätyttyä talouspäällikön ja rakennuttajakonsultin palaverissa. Kirkkoneuvostolle lähetetään päätösehdotus valittavista suunnittelijoista vertailujen valmistuttua.

Esityslistan liitteenä tarjouspyyntö

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Merkitään tiedoksi, että tarjouksia saatiin kaikkiaan 21.

Tarjousten suuren määrän takia mahdollisesti hyväksyttävien referenssien tarkistus rakennuttajakonsultilla vie aikaa, joten kirkkoneuvosto päättää suunnittelijat 31.8.2023 kokouksessa.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkoneuvosto 31.8.2023

Tarjoukset avattiin 15.8.2023 talouspäällikkö Ulla Koskelan, Lauri Tuohimaan (FinProma) ja Henri Korhosen (FinProma) toimesta.

Tarjouspyynnön mukaan vastuulliselta suunnittelijalta vaaditaan kokemusta kirkkolailta suojeltujen kirkkojen suunnittelusta. Vähimmäismäärä aiempia referenssikohteita viimeisen viiden (5) vuoden ajalta on yksi (1) kappale. Tilaaja vastaa ja päättää muiden referenssien hyväksymisestä tarjouksia avatessaan.

Talouspäällikön päätöksellä vertailuun hyväksyttiin vain ne tarjoukset ja referenssit, joissa oli tosiasiallisesti kirkkolailta suojeltuja kirkkokohteiden korjaushankkeita. Nuorempien kirkkojen korjaukset kirkoissa, joita ei ollut kirkkolailta suojeltu, ei hyväksyty.

Tarjoukset esityslistan liitteenä.

Vertailutaulukot:

N:o	RAKENNESUUNNITTELU	Tarjoushinta	Referenssipisteet	Tarjouspisteet	Kokonaispisteet	Kokonaishinta
	Tarjouksen antaja	Tarjoushinta euroa / alv 0 %	Maksimipisteet 50	Maksimipisteet 50	Maksimipisteet 100	Tarjoushinta euroa/alv 24 %
1	IdeaStructura Oy	12 900,00 €	0,00	34,88	34,88	15 996,00 €
2	Ramboll Finland Oy	15 950,00 €	50,00	28,21	78,21	19 778,00 €
3	HP Insinöörit Oy	9 000,00 €	50,00	50,00	100,00	11 160,00 €
4	Sweco Finland Oy	24 000,00 €	50,00	18,75	68,75	29 760,00 €
5	FCG Oy	14 450,00 €	0,00	31,14	31,14	17 918,00 €
6	Takoi Yhtiöt Oy	9865,00	0,00	45,62	45,62	12 232,60 €
7	Sitowise Oy	23 085,00 €	25,00	19,49	44,49	28 625,40 €
8	Timber Bros Oy	14 900,00 €	0,00	30,20	30,20	18 476,00 €
9	A-Insinöörit Oy	12 500,00 €	50,00	36,00	86,00	15 500,00 €
10	Afry Buildings Finland Oy	16 800,00 €	25,00	26,79	51,79	20 832,00 €

N:o	LVIA-SUUNNITTELU	Tarjoushinta	Referenssipisteet	Tarjouspisteet	Kokonaispisteet	Kokonaishinta
	Tarjouksen antaja	Tarjoushinta euroa / alv 0 %	Maksimipisteet 50	Maksimipisteet 50	Maksimipisteet 100	Tarjoushinta euroa/alv 24 %
1	Hevacplan	14 000,00 €	ei hyväksytty	-	-	17 360,00 €
2	Tatepaja Oy	12 000,00 €	0,00	50,00	50,00	14 880,00 €
3	Insinööritoimisto Erkki Leskinen Oy	12 000,00 €	0,00	50,00	50,00	14 880,00 €
4	Takoi Talotekniikka Oy	5 599,00 €	ei hyväksytty	-	-	6 942,76 €
5	Sitowise Oy	14 000,00 €	0,00	42,86	42,86	17 360,00 €
6	Insinööritoimisto Leo Maaskola Oy	11 500,00 €	ei hyväksytty	-	-	14 260,00 €
7	FCG Oy	9 800,00 €	ei hyväksytty	-	-	12 152,00 €
8	Rejlers Rakentaminen Oy	14 800,00 €	0,00	40,54	40,54	18 352,00 €

N:o	SÄHKÖSUUNNITTELU	Tarjoushinta	Referenssipisteet	Tarjouspisteet	Kokonaispisteet	Kokonaishinta
	Tarjouksen antaja	Tarjoushinta euroa / alv 0 %	Maksimipisteet 50	Maksimipisteet 50	Maksimipisteet 100	Tarjoushinta euroa/alv 24 %
1	Sweco Finland Oy	20 900,00 €	50,00	22,73	72,73	25 916,00 €
2	Sähköttekniikka Kari Sirén Oy	19 500,00 €	50,00	24,36	74,36	24 180,00 €
3	Sitowise Oy	9 500,00 €	0,00	50,00	50,00	11 780,00 €
4	Insinööritoimisto Leo Maaskola Oy	14 500,00 €	50,00	32,76	82,76	17 980,00 €
5	Rejlers Rakentaminen Oy	19 300,00 €	0,00	24,61	24,61	23 932,00 €

N:o	AV-SUUNNITTELU	Tarjoushinta	Referenssipisteet	Tarjouspisteet	Kokonaispisteet	Kokonaishinta
	Tarjouksen antaja	Tarjoushinta euroa / alv 0 %	Maksimipisteet 50	Maksimipisteet 50	Maksimipisteet 100	Tarjoushinta euroa/alv 24 %
1	Sweco Finland Oy	9 900,00 €	50,00	22,73	72,73	12 276,00 €
2	Sitowise Oy	4 500,00 €	0,00	50,00	50,00	5 580,00 €
3	Rejlers Rakentaminen Oy	6 800,00 €	ei hyväksytty	-	-	8 432,00 €
4	A-Insinöörit Oy	7 500,00 €	ei hyväksytty	-	-	9 300,00 €

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet: _____

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto vahvistaa päätöksen, että ainoastaan kirkkolailla suojellut kirkkokohteiden korjaushankkeet hyväksytään referensseiksi.

Kirkkoneuvosto valitsee vertailujen perusteella Tammelan kirkon korjaus- ja muutosprojektin

- rakennesuunnittelijaksi HP-Insinöörit Oy:n
- sähkösuunnittelijaksi Insinööritoimisto Leo Maaskola Oy:n
- AV-suunnittelijaksi Sweco Finland Oy:n

Kirkkoneuvosto toteaa, että LVIA-suunnittelijoiden tarjoajista ovat saaneet korkeimmat vertailupisteet kaksi tarjousta, Tatepaja Oy ja Insinööritoimisto Erkki Leskinen Oy. Kirkkoneuvosto suorittaa arvonnän näiden kahden tarjouksen jättäneen kesken ja valitsee LVIA-suunnittelijaksi arvonnän voittajan.

Päätös: Päätösesitys hyväksyttiin.

Kirkkoneuvosto suoritti arvonnän kahden korkeimmat vertailupisteet saaneen tarjoajan kesken, jonka voitti Insinööritoimisto Erkki Leskinen Oy.

Kirkkoneuvosto valitsi Tammelan kirkon korjaus- ja muutosprojektin

- rakennesuunnittelijaksi HP-Insinöörit Oy:n
- sähkösuunnittelijaksi Insinööritoimisto Leo Maaskola Oy:n
- AV-suunnittelijaksi Sweco Finland Oy:n
- LVIA-suunnittelijaksi Insinööritoimisto Erkki Leskinen Oy:n

Kirkkoneuvosto totesi tämän asian osalta pöytäkirjan tarkastetuksi kokouksessa.

92. Muut asiat

1. Seurakuntapastorin ma. virka

Kirkkoherra totesi, että seurakuntaan on haettu määräaikaista seurakuntapastoria. Hakuaikaa on 11.9. saakka. Tähän mennessä hakemuksia on tullut kolme. Mahdolliset haastattelut pidetään 14.9. teamsissa. Haastatteluihin osallistuvat kirkkoherra ja taluspäällikkö. Kirkkoherra esitti, että myös kirkkoneuvoston edustaja olisi mukana. Sovittiin, että Susanna Peltonen osallistuu haastatteluun.

2. Hallintosääntö

Talusojohtaja kertoi, että uusi hallintosääntö on saatu valmisteltavaksi. Kirkkohallitus on hyväksynyt mallisäännön 23.8.2023.

93. Muutoksenhakumenettely ja kokouksen päättäminen

Päätösehdotus kirkkoherra:

Kirkkoneuvosto antaa oikaisuvaatimusohjeet.

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.32.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 90,92,93

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 12 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pöytäkirjan pykälät: 91

Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot

1. Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta viranomaisen päätökseen lain evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta (viranhaltijalaki) 73 §:n mukaan viranomaisen päätökseen evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain 2 §:ssä tarkoitettussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä.
2. Muutosta ei saa erikseen hakea oikaisuvaatimuksella tai kirkollisvalituksella päätökseen, joka koskee viranhaltijalain 62 §:n väliaikaista viran toimituksesta pidättämistä.
3. Seurakunnan jäsenellä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta kirkkolain 12 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan kirkkoneuvoston päätöksestä, jos se koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta.
4. Valittamalla ei saa hakea muutosta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa. Valittamalla ei myös saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
5. Muun lainsäädännön mukaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot

Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyсарvon. Kansalliset kynnyсарvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitettut sosiaali- ja terveyspalvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitettut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

Pöytäkirjan pykälät:

---

2 OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen:

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:

Tammelan kirkkoneuvosto

Käynti- ja postiosoite: Tammelantie 29, 31300 Tammela

Sähköposti: tammelan.seurakunta@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät: 91

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

3 HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö: Tammelan seurakunta, kirkkoneuvosto

Käynti- ja postiosoite: Tammelantie 29, 31300 Tammela

Sähköposti: tammelan.seurakunta@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, ellei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, minkä takia sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, elleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

4 VALITUSOSOITUS

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5 (käyntiosoite)
Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA
Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikennetyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka takia sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta- ja valitusosoituksissa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettujen kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyksen.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**

Puhelinvaihde: 029 564 3300

Faksi: 029 564 3314

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

5 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomaisen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1383/2018) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsitelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut – Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.